

Deprem, dayanışma, demokrasi

Hantal, korku salmaktan bir şey yapmayan devlet, her zaman olduğu gibi büyük felaketlerde de susturmak, itaat ettirmek, otoritesinin sarsılamayacağını göstermek isterken, gördük ki toplumun bu Leviathan'a aldıracağı yok. Gördüğü, sesini işittiği her acil duruma koşuyor: Topluca, küçük gruplar halinde, bazen daha örgütlü sivil toplum kuruluşlarıyla...

Akın Atauz

10/02/2023

aatauz@yahoo.com

Düşünülebilmesi bile güç bir yıkım ve felaket... Yas ve üzüntü duygularımızı bağlıyor ve ağırlaştırıyor. Ama eylemli sosyal/ moral reflekslerimiz var ve hala güçlü, sağlıklı ve iş görür durumdalar...

Toplumsal gösterdiği sosyal-psikolojik refleks ve zeka neredeyse depremle aynı anda belirdi ve birey olmanın ötesinde doğal ve doğaçlama iş gören bir örgüt gibi karşılaştığı her badireyle baş etme çabasına girişti. Pes etmeyen, kendisini zavallılaştırmayan, boynu bükük yardım beklemeyen ve her şeye rağmen güçlü duran, elinden geleni hemen yapmak için çırpınan bu tutum her şeye rağmen umut ışığı...

Bu ışık, en başta **Mücella'nın, Mine'nin, Çiğdem'in ve Tayfun-Can-Ali-**

Hakan ve Osman'ın hapisanede değil, toplumun vicdanının ve davranışının, değerlerinin, gönlünün canlılığında yaşadığını gösterdi. Onlar tam da böyle yaptıkları, eğer yapılması gereken/ yapılacak bir şey varsa hemen yaptıkları/ yapmak istedikleri için bastırılmaya çalışıldı. Ama toplum apaçık bir tavırla, tam da öyle yaparak yaşamı ve

geleceği savunabileceğini bildiğini ve bunu yapmaktan geri durmayacağını söylüyor/ gösteriyor.

Hantal devletin tercihi 'korku salmak'

Devlet, o ağır kokan zulüm makinesi ise ne yapabiliyor? Onun en ön planda gelen derdi, temel tasası nedir? Yardım etmek mi? Kurtarmak mı? Öyle görünmek istiyor, ama bastırmak, susturmak ve toplumu kendisine tabi kılmak, zihnini uyuşturmaktan başka ne yapabiliyor? Ezici ve tutsak edici zorba, büyük ölçüde sorumlulukların gerçekleştirilmemesinden kaynaklanan felaket karşısında topluma korku salmaktan, yalan söylemekten başka ne yapabiliyor?

Hantal ve tembel, kendini geliştirmek derdinde olmayan uyuşuk ve bilgisiz, yalpalayan aygıt, ne olursa olsun egemen olmak, tek güç ve kudret olduğunu kabul ettirmek istiyor. İşe yarar/ derman olan bir yanı olmayan bu ağırlık merkezinin, gösterişinden/ baskılayıcı ve acizleştirici tehditlerinin ötesinde bir anlamı var mı?

Eğer demokratikleşebilse, elindeki güç ve iktidarı yerel yönetimlere ve sivil topluma doğru yayarak/ paylaşarak işleyen bir mekanizmaya doğru dönüşebilse, baskı yerine toplumsal yarar sağlayabilmek/ dağıtabilmek için örgütlenebilse işlevsel olabilir. Ama devlet kapısını sadece bir çıkar sağlama, otoriteyi ele geçirme ve hükmetme yeri olarak gören körleşme ve çürüme, buna izin vermiyor.

Bu nedenle her afette/ felakette her depremde kendisine yardım etmek isteyen toplumu itmek, bastırmak ve iş yapamaz hale getirmek için tüm gücüyle çabalıyor. Susturmak istiyor, itaat ettirmek istiyor, en gerekli olduğu yerde işini yapamamış olsa da, işini etkin bir biçimde yapamıyor olsa da, otoritenin kusursuz olduğunu ve sarsılamayacağını, bunu benimsemeyenlerin kaos ve kargaşa istediklerini ve bu nedenle buna izin veremeyeceğini söylüyor.

Ama toplumun, bu canavar **Leviathan**'a aldırđı yok. Gördüğü, sesini işittiği her acil duruma koşuyor, topluca, küçük gruplar halinde, bazen daha örgütlü sivil toplum kuruluşlarıyla...

Yaptığının devletten farklı olan yanları şöyle:

Diđer insanları/ her insanı önemsiyor ve gerçekten yardım etmek istiyor. Amacı somut bir yardım/ destek/ somut bir iyilik...

Bürokratik ve hareket etme yeteneği az olan bir mekanizmayı yardıma çağırmak için beklemiyor, hemen koşuyor, n bir yasakçı tarafından kesilirse, kentlere mahallelere sokulmazsa, hemen arkadan dolaşıyor; izin istemiyor, yapılması gerekeni hemen yapmaya çabalıyor.

Yapabileceđine güveniyor ve yapabildiği kadarını da yapıyor. Eğer yapabileceğinin sınırlarına gelmişse, o zaman daha fazla yardım edebilecek başka bir yardımcı/ kurum arıyor.

Liste genişletilebilir; ama özeti, bütün dünyanın yaşadığı 68'in genç tutumu, **Gezi**'nin genç ve katılımcı, eşitlikçi ve demokratik tutumu değil mi? Özeti, toplumsal dayanışma ve toplumsal yarar, toplumsal bir iyi olma hali için uğraşma ve kurtuluş değil mi? Eğer yapılması gereken bir şeyi gördüyse, bulunduğu yerden ve hemen harekete geçme, toplumsal iyi için hiçbir yasaklamaya aldırış etmeden, yapma/ kurtarma/ yaratma ve ha bire dayanışarak yenilenme değil mi?

Mücella ve bütün arkadaşları, bütün Gezi katılımcıları ve dayanışmacıları, daha önceki depremlerde canını dişine takarak çabalamış olanlar bugün insan için/ insanlık/ yaşam için çırpınan herkes bir kez daha özgürlüğün, dayanışmanın, (acı ve keder dahil) paylaşmanın erdemıyla yeniden doğrulanmıyor ve parlamıyor mu?

Eğer bir "sınavsa" bu, sınavı onların çabası kazanıyor...

Akın Atauz